

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15CoP/1/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6722203001
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Kosková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6722203001.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Klaudie Koskovej a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Jaroslava Galla, vo veci starostlivosti o maloletú E. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Y., dieťa rodičov: matky: D. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXX, XXX XX B., t. č. bytom B. XXX, XXX XX B., zastúpená JUDr. Ľubomírom Ivanom, advokátom, so sídlom Námestie SNP 41, 960 01 Zvolen, IČO: 42 197 821 a otca: S. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A.G. XXX/X, XXX XX B., zastúpený Brázdil & Brázdilová advokátska kancelária, s. r. o., so sídlom Trhová 992/1, 960 01 Zvolen, IČO: 50 492 934, o návrhu matky na zvýšenie výživného pre maloleté dieťa, na odvolanie otca oproti rozsudku Okresného súdu Zvolen zo dňa 26.09.2022, č. k. 10P/54/2022-84, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu vo výrokoch I., II., IV., V. potvrdzuje.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd rozhodol tak, že:
„I. Otec maloletej S. K., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej E. K., nar. XX.XX.XXXX od 01.09.2022 sumou 150,- EUR mesačne, a to tak, že výživné splatné na mesiac dopredu je otec povinný poukazovať vždy do 20-teho dňa mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, na ktorý sa výživné poskytuje, k rukám matky.
II. Zameškané výživné za obdobie od 01.09.2022 do 31.10.2022 vo výške 180,- EUR, ktoré predstavuje rozdiel medzi zvýšeným výživným a doterajším výživným, je otec p o v i n n ý platiť v pravidelných mesačných splátkach vo výške 30,- EUR, splatných spolu s bežným výživným, s tým, že neuhradením čo i len jednej splátky riadne a včas, sa stane splatným celé zameškané výživné.
III. V prevyšujúcej časti sa návrh z a m i e t a.
IV. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Zvolen zo dňa 26.04.2021 č.k.13P/43/2020-105, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 03.05.2021, v časti týkajúcej sa vyživovacej povinnosti otca voči maloletej E. K., nar. XX.XX.XXXX.
V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.“

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že návrh matky na zvýšenie výživného je dôvodný. Konštatoval, že na strane oboch rodičov ako osôb povinných z vyživovacej povinnosti voči maloletej došlo k zmene pomerov odôvodňujúcich možnosť plniť si vyživovaciu povinnosť vo vyššej výške. Mal preukázané, že aj na strane maloletej došlo k zmene pomerov, napriek tomu, že od poslednej úpravy výživného uplynulo cca len 1,5 roka. Poukázal na to, že všeobecne známou skutočnosťou je, že za obdobie posledného roka došlo k podstatnému nárastu spotrebiteľských cien tovarov a služieb v priemere o cca 20 %, a preto všetky výdavky na stravu, oblečenie, obuv, drogériu, kozmetiku, lieky, atď. na maloletú oproti

času pôvodného rozhodovania súdu o výške výživného vzrástli. Okresný súd ustálil sumu priemerných mesačných výdavkov na maloletú na sumu 380,- Eur, od ktorej sumy odpočítal prídavok na dieťa, v dôsledku čoho zostala suma 350,- Eur, ktorú by z titulu výdavkov na maloletú mali uhrádzať jej rodičia. Zohľadnil aj ďalšiu vyživovaciu povinnosť otca k synovi, ktorý je v súčasnosti plnoletý, a ktorý sa domáha tiež zvýšenia vyživovacej povinnosti voči otcovi v samostatnom konaní v sume 200,- Eur mesačne. Okresný súd poukázal na to, že ak by aj v danom konaní súd návrhu syna vyhovel v celom rozsahu, vyživovacia povinnosť otca voči obom deťom by predstavovala celkovo čiastku 350,- Eur, čo znamená, že otcovi maloletej by na úhradu jeho všetkých zvyšných výdavkov zostávala suma 800,- až 850,- Eur (príjem zo zamestnania + čiastočný invalidný dôchodok vo výške 248,- Eur), čo súd považoval za dostatočnú sumu. Do úvahy súd nezobral niektoré výdavky otca, a to splátku hypotéky vo výške 355,- Eur, dve životné poisťky spolu vo výške 85,- Eur, paušál mobilu 34,- Eur, oblečenie, obuv 80,- Eur mesačne, s poukazom na ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine. Poukázal aj na to, že za obdobie vyše jedného roka mal otec maloletej možnosť znížiť si splátku úveru, resp. úplne vyplatiť hypotekárny úver, keďže bývanie jednej osoby v štvorzbovom byte považuje okresný súd za nadštandardné, príp. zrušiť jednu zo životných poisťok, ako i znížiť výdavky na oblečenie, obuv, ktoré u dospeléj osoby nie je potrebné vynakladať v takom rozsahu. Podstatnú zmenu pomerov súd videl čiastočne vo zvýšení výdavkov maloletej, a to konkrétne výdavkov súvisiacich s navštevovaním ľudového tanečného súboru vo výške cca 25,- Eur mesačne, ktorý nebol vynakladaný v čase pôvodného súdneho rozhodnutia a tiež zvýšení výdavkov na maloletú v súvislosti s rastom životných nákladov za rozhodné obdobie cca o 20 %. Zmena pomerov predovšetkým podľa názoru súdu jednoznačne nastala na strane otca maloletej, keď došlo k zvýšeniu jeho príjmu oproti obdobiu, v ktorom rozhodoval súd pôvodne o výške výživného, a to zhruba o sumu 400,- Eur mesačne, a aj keď v obdobnej výške došlo aj k zvýšeniu príjmu matky maloletej, súd mal za to, že v čase, keď v pôvodnom konaní schválil rodičovskú dohodu zahŕňajúcu aj výšku vyživovacej povinnosti otca voči v tom čase dvom maloletým deťom, vychádzal zo zníženého príjmu otca v danom čase, ktorý vtedy poberal podporu v nezamestnanosti, a teda na daný čas bola nútená matka maloletej plniť vyživovaciu povinnosť v oveľa širšom rozsahu, keďže určená suma výživného zo strany otca vo výške 50,- Eur nepokrývala ani polovicu výdavkov na stravovanie maloletej. Súdn návrh otca na doplnenie dokazovania zamietol ako nedôvodný s tým, že pokiaľ sa týka nákladov na stravovanie v školskej jedálni, súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti má vedomosť o tom, že suma 1,20 Eur za obed, resp. 0,70 Eur za mliečnu desiatu je štandardnou sumou, čo zodpovedá deklarovanej platbe 38,- Eur mesačne zo strany matky a k navýšeniu zo sumy 24,- Eur na 38,- Eur došlo práve z dôvodu, že v tejto sume sú zahrnuté aj tzv. mliečne desiaty, čo v predchádzajúcom období nebolo a matka uhrádzala len školské obedy, avšak je zrejmé, že namiesto toho musela maloletej zakupovať desiatu inou formou. Pokiaľ ide o výdavok na súbor, tento deklarovala matka len vo vzťahu k dochádzaniu, t. j. výdavok na pohonné hmoty a špeciálne oblečenie na to potrebné, čo súd tiež vedel posúdiť zo všeobecne známej informácii o cenách pohonných hmôt, keď zároveň otec maloletej pri svojom výsluchu potvrdil, že bol o tejto skutočnosti informovaný, tak matkou maloletej ako aj samotnou maloletou. Ostatné výdavky okresný súd považoval za úplne štandardné s výnimkou výdavku na oblečenie a obuv, ktoré sú primerane krátiť a tiež do bežných nevyhnutných výdavkov súd nezahrnul ani matkou uvádzaný výdavok na životné poistenie uzavreté v prospech maloletej uhrádzané vo výške 30,- Eur mesačne. Súd poznamenal, že rovnako ani otec maloletej nijakým spôsobom nezdokladoval bežné výdavky ako strava, oblečenie, obuv, drogeria, kozmetika, pohonné hmoty a pod. Pokiaľ by súd uložil matke povinnosť presne zdokladovať výšku jednotlivých výdavkov, jednalo by sa o šikanózný postup. Návrh matky zamietol iba pokiaľ ide o čas, odkedy žiadala priznať nárok na zvýšené výživné, t. j. od 26.07.2022 a súd rozhodol o zvýšení výživného od 01.09.2022, kedy otec opätovne po skončení dočasnej PN nastúpil do zamestnania a jeho príjem bude zvýšený. Zároveň rozhodol aj o zameškanom výživnom za obdobie od 01.09. do 31.10.2022, pričom prihliadol ku skutočnosti, že otec maloletej už dobrovoľne začal platiť výživné vo výške 60,- Eur mesačne. Rozhodnutie oprel o ust. § 121 CMP; § 78 ods. 1, 3; § 26; § 65 ods. 1; § 62 ods. 1, 2, 4, 5; § 75 ods. 1; § 76 ods. 1; § 77 ods. 1 Zákona o rodine. O trovách konania rozhodol podľa § 52 a § 58 CMP.

3. Proti rozsudku sa odvolal otec, a to do výroku I., II. Navrhol v napadnutých výrokoch rozsudok zmeniť tak, že súd ho zaviazal k povinnosti prispievať zvýšeným výživným na maloletú E. sumou 80,- Eur mesačne od 01.09.2022 a výrok II. o zameškanom výživnom zrušiť, alternatívne z tých istých dôvodov rozsudok zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Je presvedčený, že od posledného rozhodnutia, odkedy ubehla doba len 1,5 roka, nenastala taká zmena pomerov, aby súd rozhodol o zvýšení výživného zo sumy 50,- Eur na sumu 150,- Eur. Súdn síce porovnal v odôvodnení rozsudku okolnosti, ale nie na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Poukázal na to, že súd nesprávne vychádzal z príjmu, ktorý dosahoval do mesiaca február 2022 vo

výške 935,- Eur, keď sa uspokojil s tým, že od 01.09.2022 nastupuje po dlhodobej PN do zamestnania k pôvodnému zamestnávateľovi a priznal zvýšenie výživného od 01.09.2022, s čím môže otec súhlasiť, ale pre ustálenie výšky výživného v tomto smere nemal preukázaný príjem. Poukázal ďalej na to, že u matky došlo k zvýšeniu jej príjmu zo sumy 1.312,- Eur na sumu 1.787,- Eur, čo predstavuje rozdiel navýšenia o 475,- Eur mesačne. Maloletá v čase prvého rozhodovania bola žiačkou 1. ročníka základnej školy, v tomto čase je žiačkou 2. ročníka základnej školy, čo znamená, že nedošlo k tak výraznému navýšeniu výdavkov. Atopický ekzém, na ktorý poukazovala matka maloletej, bol dcére diagnostikovaný v nižšom veku, v súčasnosti o tom, že by potrebovala špeciálne prípravky, kozmetiku, otec nemá žiadnu vedomosť. Namietal, že okresný súd nemal preukázané výdavky a vychádzal z výdavkov tvrdených matkou a jeho návrh na doplnenie dokazovania podrobným zdokladovaním všetkých jednotlivých výdavkov týkajúcich sa maloletej dcéry zamietol. Z uvedeného dôvodu mal otec za to, že okresný súd rozhodol na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu, keď minimálne dôkaz o návšteve tanečného súboru, liekov mal byť súdu predložený. Z jeho strany boli zdokladované výpisy týkajúce sa jeho výdavkov. Otec navrhuje výšku výživného na maloletého 80,- Eur mesačne, čo je podľa jeho názoru primerané potrebám a záujmom maloletého dieťaťa a v konaní 5C/12/2022, kde sa vedie konanie o zvýšenie výživného na plnoletého syna, ktorý sa domáha zvýšenia výživného na sumu 200,- Eur mesačne, navrhol určiť výživné vo výške 100,- Eur mesačne.

4. Kolízny opatrovník vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že rozhodnutie súdu považuje za správne a odporúča krajskému súdu, aby ho potvrdil. Má za to, že je aktuálne v možnostiach a schopnostiach otca platiť výživné pre maloletú E. v sume 150,- Eur mesačne. Zvýšenie vyživovacej povinnosti otca je jednoznačne v záujme maloletého dieťaťa.

5. Matka vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca navrhla rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť. Rozsudok považuje za zákonný, riadne odôvodnený a naozaj reflektujúci skutočný stav a odzrkadľujúci súčasnú ekonomickú situáciu. Suma doterajšieho výživného ustáleného na sume 50,- Eur mesačne na školopovinné dieťa bola objektívne nízka, nakoľko každému musí byť zrejmé, že uvedená suma nepokryje ani mesačné výdavky na stravu pre maloleté dieťa, keďže toto platí aj v prípade zvýšenej sumy výživného. Otec maloletého dieťaťa sa domáha, aby bolo výživné určené na jedno dieťa v čo najnižšej sume a neberie pritom ohľad na riadnu výchovu svojho dieťaťa, na zabezpečenie jeho potrieb a snaží sa zbaviť svojej zodpovednosti „almužnou“, ktorú by chcel svojmu dieťaťu poskytovať. Otec má povinnosť sa o svoje dieťa starať bez ohľadu na jeho životnú situáciu, zranenia a iné výmysly, pričom sumu 150,- Eur je nutné v zmysle judikatúry považovať za absolútne minimum. Pomery na strane maloletej sa samozrejme zmenili, pretože sa menili pomery celej spoločnosti, dochádza k zvyšovaniu inflácie, životných nákladov a pod. Poukázala na to, že otcovi ani po ich rozvoze nemôže byť osud maloletej ľahostajný a musí sa podieľať na starostlivosti o ňu platením výživného (keďže inak sa nepodieľa), a to aspoň v minimálnej miere (sumou 150,- Eur mesačne). Otcom navrhovaná suma výživného 80,- Eur mesačne určite nebude postačovať ani na pokrytie esenciálnych potrieb maloletej, nie to ešte na zabezpečenie mimoškolských aktivít, poprípade voľnočasových aktivít, ktoré jej život spestria. Otec by mal prehodnotiť iné svoje výdavky, ktoré má na úkor výživného, ku ktorým určite patria stávky robené otcom maloletej, tak ako to vyplýva v jeho predložených pohyboch o platbách na účet dňa 08.08.2022 suma 20,- Eur. Otec tvrdí, že rozporuje zmenu pomerov na strane maloletej, hoci matke nie je známe, z akého dôvodu tak činiť, nakoľko o výdavkov dieťaťa nemá žiaden prehľad, tento mať ani nechce a všetky jeho tvrdenia sú o vzťahu k reálnemu skutkovému stavu irelevantné a v rovine dohadov.

6. Otec k vyjadreniu kolízneho opatrovníka k jeho odvolaniu uviedol, že na podanom odvolaní v plnom rozsahu trvá, nakoľko nie je v jeho možnostiach, schopnostiach platiť zvýšené výživné v sume 150,- Eur mesačne. Poukázal na to, že bol zaviazaný platiť na plnoletého syna zvýšeným výživným vo výške 150,- Eur od 01.09.2022 v konaní pred Okresným súdom Zvolen pod sp. zn. 7Pc/12/2022 a nedoplatok na výživnom za obdobie od 01.09.2022 do 31.10.2022 vo výške 180,- Eur bol zaviazaný platiť v 30,- Eurových mesačných splátkach spolu s bežným výživným.

7. Vo svojom vyjadrení k vyjadreniu matky k odvolaniu otca uviedol, že na podanom odvolaní v plnom rozsahu trvá. Vzhľadom na vyjadrenie matky o tom, že dokazovanie bolo uzatvorené na súde prvej inštancie, poukázal na ust. § 63 CMP s tým, že pripojil len aktuálne listiny týkajúce sa platby výživného a príjmu za mesiac september 2022. Poukázal na svoj zlý zdravotný stav, predchádzajúcu dlhodobú PN zapríčinenú operáciou bedrového kĺbu, čo nie je jednoduchá operácia a rozhodne nie je žiadnym

výmyslom, ako to tvrdí matka dieťaťa. O maloletú sa stará, s maloletou majú vytvorený veľmi pekný vzťah.

8. Matka vo svojom vyjadrení zo dňa 27.12.2022 k vyjadreniu kolízneho opatrovníka uviedla, že v celom rozsahu sa stotožňuje s vyjadrením ÚPSVaR, v zmysle ktorého je pre zabezpečenie oprávnených potrieb dieťaťa vhodné a účelné rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť, nakoľko objektívne je v momentálnych schopnostiach otca maloletej platiť výživné pre maloletú v sume 150,- Eur mesačne. Svojím návrhom na zvýšenie výživného nežiada jeho zvýšenie na neprimeranú mieru, resp. nežiada nič, čo by nebolo v záujme maloletej a že navrhované zvýšenie výživného je v súlade s doterajšími praktickými skúsenosťami ÚPSVaR, tak i s momentálnou spoločenskou a ekonomickou situáciou.

9. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a odvolaním napadnuté rozhodnutie okresného súdu v zmysle § 387 ods.1, ods.2 CSP v I., II., IV. a V. výroku ako vecne správne potvrdil.

10. Podľa § 387 ods. 1, 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. Po preskúmaní obsahu spisu odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné. Krajský súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvoinštančného súdu, pretože tento vykonal v prejednávanej veci dostatočné dokazovanie, skutočný stav zistil správne a z tohto vyvodil aj správny právny záver.

12. V zmysle platnej právnej úpravy je plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom obmedzené na obdobie, kým dieťa nie je schopné samé sa živiť. Kedy nastane takýto právny stav, závisí od okolností konkrétneho prípadu, pričom medzi rozhodujúce faktory na strane dieťaťa patrí jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa a vykonávať prácu, jeho odôvodnené záujmy a potreby, majetkové pomery a pod.. V prípade, ak sa dieťa rozhodne pokračovať v ďalšom vzdelávaní, hoci už ukončilo prípravu na konkrétne povolanie, povinnosť rodičov vyživovať dieťa nezaniká. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov; pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. V predmetnej veci, vzhľadom na vek maloletej je nespochybniteľné, že maloletá vo veku siedmych rokov nie je schopná sama sa živiť, vyživovacia povinnosť rodičov k nej trvá. Dôvodom, pre ktorý matka maloletej navrhla zvýšenie výživného, bola skutočnosť, že doposiaľ určené výživné nezodpovedá potrebám maloletej, keď od poslednej úpravy došlo k zmene jej pomerov a zvýšeniu pravidelných výdavkov a pomery na strane otca sa zmenili v tom, že dosahuje riadny príjem, ktorý mu umožňuje prispievať na výživu maloletej vyšším ako doposiaľ určeným výživným.

13. V prvom rade je potrebné uviesť, že podľa § 78 Zákona o rodine je možné meniť dohody a súdne rozhodnutia o výživnom, len ak sa zmenia pomery; okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Platná právna úprava neumožňuje meniť právoplatné súdne rozhodnutia; v prípade vyživovacej povinnosti však vzhľadom na to, že sa ustanovuje povinnosť plniť peňažné sumy aj do budúceho obdobia, kedy môže dôjsť ku zmene pomerov, z ktorých pôvodné rozhodnutie vychádzalo, Zákon o rodine aj Civilný sporový poriadok (§ 231 CSP) umožňujú zmeniť právoplatný rozsudok na základe relevantnej zmeny pomerov, rozhodujúcich pre určenie výživného. V konaní, v ktorom sa navrhuje zmena pôvodného rozhodnutia o výživnom, si súd všima rovnaké okolnosti, ako v konaní o určenie výživného; porovnáva ich stav ku dňu rozhodnutia o výživnom a ku dňu žiadanej zmeny rozhodnutia. V konaní o určení alebo zmene vyživovacej povinnosti rodiča musí súd skúmať schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinnej osoby (pod ktorými sa rozumie vek, zdravotný stav, vzdelanie, aktuálne rodinné pomery, objektívna možnosť dosahovať čo najvyšší príjem vlastným pričinením ako aj dôvody, pre ktoré povinný rodič nedosahuje príjem, postačujúci na uhrádzanie nákladov vlastných potrieb) ako i odôvodnené potreby osoby oprávnenej, ktorou je maloleté dieťa.

14. Z obsahu spisu vyplýva, že rodičia maloletej spolu nežijú, posledná úprava výkonu rodičovských práv a povinností bola prevezená rozsudkom Okresného súdu Zvolen č. k. 13P/43/2020-105 zo dňa 26.04.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 03.05.2021. Vo vzťahu k vyživovacej povinnosti z uvedeného rozsudku vyplýva, že otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 50,- Eur mesačne. Pre odvolací súd z napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie nepochybne vyplýva, že okresný súd založil svoje rozhodnutie na zmene pomerov, ktorú zistil nielen vo vzťahu k maloletej, ale aj vo vzťahu k otcovi maloletej; porovnal odôvodnené potreby maloletej a možnosti, schopnosti a majetkové pomery otca, neopomenul zistiť pomery na strane matky, ktorej rovnako patrí vyživovacia povinnosť k maloletej. Na základe uvedeného, odstup času od posledného rozhodovania o vyživovacej povinnosti a zistených možnostiach a schopnostiach otca okresný súd rozhodol o výške výživného zodpovedajúcej zákonným kritériám pre určenie výživného; výživné určil odo dňa 01.09.2022 a zistiť rozdiel medzi súdom určeným a doposiaľ plateným výživným rozhodol o dlhu na výživnom, ktoré otcovi povolil splácať v splátkach pod hrozbou straty výhody splátok. Je zrejmé, že pokiaľ okresný súd vyživovaciu povinnosť otca maloletej zvýšil na sumu 150,- Eur mesačne, vychádzal predovšetkým zo zistených príjmov otca, ktoré dosahoval od októbra 2021 do 2/2022, kedy nebol PN a zarábala 935,- Eur netto mesačne, plus cca 250,- Eur invalidný dôchodok. Zároveň zohľadnil, že otec bol dočasne PN a opätovne nastúpil do zamestnania u toho istého zamestnávateľa na tú istú pracovnú pozíciu dňa 01.09.2022, a preto zvýšil výživné od tohto dňa a nie od 26.07.2022, ako to žiadala matka v návrhu. Okresný súd v tomto smere postupoval zákonným spôsobom; jednotlivé výroky rozhodnutia riadne odôvodnil.

15. Okresný súd správne s prihliadnutím na vyššie uvedené skúmal, či došlo k zmene pomerov na strane osoby oprávnenej z vyživovacej povinnosti (maloleté dieťa), osoby povinnej z vyživovacej povinnosti (otec); rovnako skúmal prípadnú zmenu pomerov na strane matky, ktorej je maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti a po vykonanom dokazovaní správne konštatoval zmenu pomerov predovšetkým na strane otca ako povinného z vyživovacej povinnosti.

16. U maloletej tiež bez akýchkoľvek pochybností došlo k zmene pomerov; maloletá bola v čase rozhodovania súdu prvej inštancie len o 1,5 roka staršia, maloletá E. však začala navštevovať tanečný ľudový súbor a už uvedená skutočnosť a celkový stav zvýšených výdavkov v súvislosti s nárastom spotrebiteľských cien je dôvodom na nové rozhodnutie o výške výživného tak, aby zodpovedalo odôvodneným potrebám maloletej. Pokiaľ otec namietal, že k zvýšeniu výživného došlo len po 1,5 roku od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti, odvolací súd zdôrazňuje, že výživné určené pôvodným rozsudkom o úprave výkonu rodičovských práv a povinností vo výške 50,- Eur mesačne nezodpovedalo potrebám maloletej, keď z rozhodovacej praxe ako aj všeobecne známych skutočností je odvolaciemu súdu známe, že už len náklady na stravu pre maloleté dieťa (čo aj vo veku štyroch rokov) dosahuje aj v skromnejších pomeroch sumu 100,- Eur mesačne; aj v súvislosti s malým dieťaťom vznikajú náklady na jeho ošatenie, zabezpečenie jeho bývania, zdravotnú starostlivosť, zabezpečenie hygienických potrieb a iných základných potrieb. Ak v pôvodnom konaní došlo k určeniu výživného vo výške 50,- Eur na maloletú, je zrejmé, že okresný súd schválil rodičovskú dohodu s prihliadnutím na to, že otec bol nezamestnaný a poberal podporu v nezamestnanosti vo výške 500,- Eur mesačne plus 244,- Eur čiastočný invalidný dôchodok.

17. Okresný súd konštatoval zmenu pomerov aj na strane matky, keď dosahuje príjem vyšší o cca 475,- Eur ako v čase posledného rozhodovania o vyživovacej povinnosti; podstatná a rozhodujúca zmena pomerov však nastala aj na strane otca maloletej, keď okresný súd ustálil, že v období od októbra 2021 do februára 2022, kým otec nenastúpil na PN, dosahoval priemerný príjem vo výške 935,- Eur netto mesačne. Z uvedeného vyplýva, že už niekoľko mesiacov po poslednom rozhodnutí o vyživovacej povinnosti otca došlo k podstatnej zmene pomerov na jeho strane a dovedy určené výživné už nezodpovedalo nielen odôvodneným potrebám maloletej, ale bolo v rozpore s možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi povinného otca. Pokiaľ otec v odvolaní namietal, že jeho príjem za mesiac september 2022 predstavoval sumu 796,- Eur bez sumy 55,50 Eur, nakoľko v zamestnaní nerobil nadčasy pre nedostatok práce a jednak pre zdravotné problémy, teda ešte nižší, ako si nesprávne ustálil súd, uvedená námietka je nedôvodná a podľa názoru odvolacieho súdu účelová. Otec maloletej svoje tvrdenia o tom, že uvedený príjem dosiahol práve z dôvodu nerobia nadčasov pre nedostatok práce ako aj pre zdravotné problémy, hodnoverným spôsobom nepreukázal.

18. Odvolací súd neakceptoval ani námietku otca, že okresný súd vo veci nevykonal dostatočné dokazovanie, hlavne listinnými dôkazmi, z ktorých by mal preukázané výdavky tvrdené matkou. Okresný súd v bode 6 odôvodnenia napadnutého rozsudku poukázal na to, prečo považoval takýto návrh na doplnenie dokazovania za nedôvodný a návrh zamietol. Jasne uviedol, že čo sa týka nákladov na stravovanie v školskej jedálni, súd vychádzal pri rozhodovaní zo svojej rozhodovacej činnosti, kde má vedomosť o tom, aké sú výdavky na školské obedy a taktiež nepovažoval za potrebné preukazovať výdavok na súbor, keď matka žiadala výdavky na pohonné hmoty a špeciálne oblečenie pre maloletú pri návšteve súboru, čo súd tiež vedel posúdiť zo všeobecne známej informácie o cenách pohonných hmôt, pričom sám otec pri svojom výsluchu potvrdil, že vie o tom, že maloletá začala navštevovať mimoškolskú záujmovú činnosť, o čom bol informovaný matkou a následne aj maloletou. Ostatné výdavky okresný súd považoval za úplne štandardné, a preto nebolo potrebné ich dokladovať a tie, ktoré nepovažoval za štandardné, primerane krátil (obuv, oblečenie maloletej) a výdavok na životné poistenie uzavreté v prospech maloletej uhrádzané vo výške 30,- Eur mesačne matke vôbec neuznal. Navyše aj vzhľadom na inflačné tlaky, čo je všeobecne známou skutočnosťou, je daný jednoznačný a nepochybný predpoklad o zvýšení nákladov matky spojených so starostlivosťou o maloletú, ktorá jej bola zverená do jej osobnej starostlivosti.

19. Odvolací súd podrobil odvolaciemu prieskumu aj výrok rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým okresný súd rozhodol o nedoplatku na výživnom za obdobie od 01.09.2022 do 31.10.2022, ktorý otec maloletej argumentačne napadol len s tým, že vzhľadom na úhradu výživného vo výške 150,- Eur nevznikol nedoplatok na výživnom od 01.09.2022. Okresný súd však rozhodol správne, pokiaľ zistiac dôvody pre zmenu rozhodnutia o výživnom, zisťoval, či nevznikol dlh na výživnom ku dňu rozhodnutia súdu a správne postupoval, pokiaľ dlh na výživnom určil ako rozdiel medzi doposiaľ hradenou a novourčenou výškou výživného. Okresný súd teda zohľadnil, že otec maloletej už dobrovoľne začal platiť výživné vo výške 60,- Eur mesačne, na základe čoho okresný súd ustálil výšku zameškaného výživného na sumu 180,- Eur (90,- Eur x 2 mesiace). Pokiaľ otec tvrdil, že v októbri 2022 uhradil výživné na maloletú E. v sume 150,- Eur, tu odvolací súd poukazuje na to, že uvedené je možné v prípade potreby riešiť v exekučnom konaní a uvedená skutočnosť nespôsobuje vecnú nesprávnosť rozhodnutia o zameškanom výživnom.

20. Okresný súd pri svojom rozhodovaní správne zohľadnil zmenu pomerov na strane otca spočívajúcu vo zvýšení jeho príjmu a zmenu pomerov na strane maloletej, ktorá spočíva v tom, že od posledného rozhodovania o výživnom sa podstatne zvýšili výdavky na maloletú najmä z dôvodu, že začala navštevovať ľudový tanečný súbor, čím sa matke zvýšili výdavky na maloletú ako aj s vývojom životných nákladov, ktorým doteraz určené výživné v sume 50,- Eur mesačne na bežné výživné absolútne nezodpovedá veku a potrebám maloletej ako ani možnostiam a schopnostiam otca maloletej.

21. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd považoval odvolanie odvolateľa za nedôvodné a napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie, pokiaľ tento povinnému z vyživovacej povinnosti určil výživné vo výške 150,- Eur mesačne, za vecne správne.

22. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd dôvody pre aplikáciu ustanovenia § 55 CMP nezistil.

23. O veci senát krajského súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

a) ktorému súdu je určené,
b) kto ho robí,
c) ktorej veci sa týka,
d) čo sa ním sleduje a
e) podpis.
(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- Eur (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).